

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 297.

V Ljubljani, v sredo 29. decembra 1886.

Letnik XIV.

O petdesetletnici sv. očeta.

IV. Božja pot v Rim in deputacije.

Deputacije, ki se pojdejo v Rim poklanjat, sprejemali bodo sv. oče od meseca januarja do aprila 1888. Komisija v Bolonji, ki ima to reč v rokah, je deputacijam, došlim iz našega cesarstva, določila čas poklonitve pri sv. očetu med 10. in 20. aprilom 1888.

Prav obilno romanje v Rim bilo bi le takrat mogoče, če bi se stroški tako znižali, da bi jih tudi manj premožni lahko zmagovali. To se lahko zgodi po skupnem popotovanju, ker ob takih prilikah železnične direkcije prav radi dovoljujejo zdatno znižane cene. Osrednji odbor si bo prizadeval te znižane cene preskrbeti. Toda, če se hočejo tiste doseči, se je treba držati določene proge. In ta bo:

1. Tjekaj: Dunaj — Amstetten — St. Michael — Beljak — Ponteba — Videm — Mestre — Padova — Bolonja — Jakin (Loretto) — Folinjo — Rim.

Nazaj: Rim — Folinjo — Asisi — Perudžja — Florencia — Bolonja itd.

Tjekaj je vožnja skupna, nazaj gredé pa kedar in kakor kdo hoče.

Dan odhoda, stroški za vožnjo, postanki med potom sèm in tje in druge nadrobnosti se bodo kmalo naznanile.

2. V Rimu ostanejo romarji 10 do 14 dni, in si bodo ob tej priliki lahko ogledali vse svetišča in znamenitosti.

3. Za stanovanja v Rimu skrbela bota Dunajski in Bolonjski odbor.

V. Slavnostni album katoliških društev.

Sostava tega albuma je tako nameravana, da bo vsako katoliško društvo, ali, kjer je več društev v zvezi med seboj, glavno društvo ene škofije ali cerkvene pokrajine v imenu vseh poklonilo adresno vdanosti sv. očetu in to ali v svojem materinem jeziku ali pa, kjer bi jim bolj uga-jalo, v latinščini. Te posamične adrese se bodo po škofijah za vsako cerkveno pokrajino (metropolijo) skupaj zbrale v krasnem albumu, v kterega se bo napisalo primerno poklonilo. Deputacija, ki

pojde v Rim, vzela jih bo s seboj in predložila sv. očetu. Iz teh albumov pokazala se bo sv. očetu skupna podoba vseh katoliških društev in društev po celi državi. Podoba ta bo tem popolnejša, čem bolje se bodo društva na to ozirala, da bo na prvi strani adresa udanosti, na ostalih pa kratka zgodovina o ustanovitvi družbe ali društva, njegov namen, dosedanje delovanje, premoženje, razširjenje itd.

Ker se bodo adrese posamičnih škofij toraj nabirale v albume po cerkvenih pokrajinah, bi bilo pač želeli, da bi adrese ene in tiste cerkvene pokrajine eno in tisto podobo imele, gledé velikosti namreč. Najlepši bi bil pa vtis takrat, ako bi se vse cerkvene pokrajine za eno in tisto podobo odločile.

Da bo to brez posebnih velikih stroškov mogoče, odločil se je osrednji odbor Dunajski preskrbeti blankete, ki bodo posebno umetno in primerno izdelane z vtisnjenjo okraščbo in je pripravljen, te škofijskim odborom, oziroma tudi posamičnim društvom brezplačno dati na razpolaganje.

Povabila posamičnim društvom na vdeležbo pri sestavi albuma po adresah izdajajo, kakor se to samo po sebi razume, škofijski odbori.

Slovenci! Tako smo vam naznanili, kaj se namerava za petdesetletnico papežev; a to ne bo še zadnja beseda v ta namen. Takega papeža, kakor so sedanji sv. oče Leon XIII., svet že ni imel od Gregorija Velikega. Celó svetni knezi, ki so druge vere, kakor recimo siloviti Bismark in dr., klanjajo se sedanjemu papežu in ga hodijo za svét prašat ter ga tudi poslušajo. Spodobí se toraj, da tudi mi ne bomo zaostajali za drugimi narodi. Z umetnostjo se nam pač ne bo mogoče odlikovati, ker jo med narodom žalibog da še hudo pogrešamo. Tudi z adresami udanosti se ne bomo mogli kdo vé kako postaviti, kajti vrlo pičlo je še število katoliških društev in društev med Slovenci. Pač pa se lahko obnesemo z nabiranjem milodarov za svetega očeta ustanovno mašo in z nakupom razne mašne obleke ter družega cerkvenega blaga. Prav tukaj mora naš trud neumorljiv biti, če pomislimo, da bodo sveti oče vse nabrane in razstavljene darove poklonili ubogim cerkvam po svetu in pa misijonom. Kolikoluja da je pri tistih revščina, razumel in vedel

bo najbolje tisti izmed Slovencev, ki je bil kedaj v Bosni ali Hercegovini in je imel srečo naleteti na kako katoliško cerkvico. Prepričal se je že tu lahko, da pod milim Bogom nič nima, kar bi bilo Veličanstvu božjemu le količkaj primerno. Katoliške cerkve pa, med neverniki (v Aziji, Afriki in dr.), koder se je sv. evangelij še le oznanjevali začel, imajo pa še zdatno manj. Ondi v pravem pomenu besede ne najdete nič več, kakor duhovno obleko in sv. posode in drugo najpotrebnejše, kar namreč misijonar, oznanjevalec sv. evangelija s seboj nosi. Glejte, ljubi Slovenci, tistim bote pomagali, karkoli darujete svetemu očetu za njegovo zlato mašo, ki bo k letu osorej, če nam ga Bog pri življenji ohrani, kar mu gotovo vsak katoliški kristijan iz celega srca želi.

Vera in narodnost.

Liberalizem, ki sam zamuje vero, zlasti rimsko-katoliško, ki mu je hud trn v peti, trdi nam ob vsaki priliki, da narodnost z vero ni v nobeni zvezi in da sploh nima z njo prav nič opraviti; ali pa, da vera ni v nevarnosti, naj tudi rujejo ter na glavo postavljajo, kar bi imelo na nogah stati. Oba stavka sta tako abotna in prhljiva, da ju razumeti že tista učenost zadostuje, ktero si je človek pridobil pri materinem kolovratu; zadostuje, da ima le odprta ušesa in oči. Vsak kmet, ki ni nikdar druge šole od znotraj videl, kakor svojo farno, bo rekel, da je vera prav v tistem razmerju z narodnostjo, kakor narodnost s človekom samim. Gledé vprašanja pa, kaj je bolj potrebno človeku za srečno časno in večno življenje, nam bo vsak nepokvarjen kmet, naj bo tisti Slovan, Nemec ali Roman ali kakoršnega-koli rodú, brez pomisleka odgovoril, da vera in edino le vera!!!

Že samo iz tega je zadosti razvidno, na kako krivo pot zagazili so privrženci liberalizma, ki to z nogami teptajo in tega ne umejo (ali umeti nočejo), kar priprosti kmečki razum za edino pravo spoznava. Odločno je toraj napačna trditev, da bi vera z narodnostjo ne imela nič opraviti! Kdor to trdi, ta ni prijatelj našega naroda, ta mu ne želi dobrega,

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohora za leto 1886.

2. Slovenske večernice, 40. zvezek, 1886.

Nekako s strahom smo vzeli letošnje „večernice“ v roko, zakaj, si vsak lahko misli, in zato zdaj, ko smo jih prebrali, tem lažje rečemo, da smo jih veseli, da je bil ta strah prazen. Dva Slovencev znana pisatelja, Erjavec in Vošnjak, sta spisala beletristični del Mohorjevim knjigam. Hvala jima! Če je to kolikor toliko povzročila naša vplanska prostorsna beseda, zadovoljni smo.

Na čelu „večernicam“ je „Troje angeljsko češčenje, povest, spisal dr. J. Vošnjak“. Pisana je umljivo, poljudno; snov je zanimiva in mikavnosti ji ne manjka. Glavna oseba, Jurij, premožen kmet, se oženi, kot mož zaide na slabo pot, postane zapravilivec, pijanec, ubojnik — ko se vname vojska

v Bosni, mora v vojake, ondi dobí rano; premišluje, vrne se skesanega srca domú in zopet je vse dobro. Neko znamenje blizo domače vasi je tako rekoč vodilo, krog kterega se suče cela povest. Ondi moli Jurij, ko je najbolj srečen — po poroki, najbolj nesrečen — po uboji, in ko se zopet umirjen vrača domú — po vojski in prestani bolezní. Križ in molitev pri nogah Zveličarjevih nekako skrivnostno posega v celo povest in ji daje višji, idealni značaj. — Posebno lepo je g. pisatelj vplél zgodke v Bosni v povest; to ji mikavnost še mnogo zvikša. — Nekaj jezikovnih napak se zgubi med drugo gladko besedo. Le to izvedenceu kazí povest, da je marsikaj oseb in dogodkov brez organične zveze s povestjo samo, da bi se toraj brez škode lahko izpustili, a to ne bode motilo prostaka, ki jo bo uprav zarad njene raznovrstnosti rad bral v dolgih zimskih večerih. Upamo, da mu bo tudi v marsičem koristila.

„Kako človek na naši zemlji stanuje, spisal Janko Pajk“, je drugi dalji sostavek v večernicah. Hvale je vreden trud g. pisatelja, da je po raznih

knjigah in po lastnem opazovanju sestavil te zanimive podatke. Le to spis nekoliko kazí, da pisatelj povsod med tekstom navaja pisatelja, po katerem je to ali ono posnel. Dogodki, kakor smo že rekli, so zanimivi, le sestavljeni so nekako nerodno in slog je za prostega bralca pretežák. Vzlasti se moramo temu slogu čuditi zaradi tega, ker nam pisatelj na drugi strani vsako bolj novo besedo s popačeno nemško razlaga, ter s tem jasno javlja, da ga je bila volja pisati jako poljudno. Kako bi si sicer razlagali, da tolmači tako navadne besede kakor: mostovž (gank), lestva (lojtra) itd.? No, to že ni več popularno. Sploh se nam zdí, da vedno bolj pojenjuje umljiva, poljudna beseda v našem slovstvu. „Per parenthesin“ rečemo — tak jezik, kakor se bere v nekterih spisih v naših leposlovnih in drugih listih, že ni več slovenski; sliši se trdo in ropotaje kot nemški. Nasprotno pa, kdor hoče pisati popularno, zajde večkrat v neoglašeno, z germanizmi kar prevlečeno ljudsko govorico. J. Pajk se ni mogel prav oprostiti teh skrajnosti.

A. K. nam nato opisuje „naš vsakdanji kruh“,

ta ga pokopava v časno in kar je še huje, v večno nesrečo. Kdor narodu vero iz srca trga, ta je hujski, kakor njegov največji sovražnik, ta je pravi narodov morilec.

Narod, dokler je veren, je tudi dober, skromen, štedljiv, prizanesljiv, pokoren; pozná dolžnosti krščanske ljubezni drug do drugega ter ima sploh vse lastnosti, ki so prava dika krščanskega človeka. Med takim narodom popotniku ni treba revolverja in imajo orožniki sploh malo opraviti. Liberalizem toliko rad povdarja, da je olika tisto, kar človeka nad žival povzdigne ter ga spoštovanja vrednega dela. Vprašamo pa, kje si pa človek pridobi pravo oliko — pravo oliko pravimo, ne pa svetno, ki le uči, kako se prijazno obnašati, kako vklanяти, hoditi itd. Prava olika se dobiva ravno le v veri in sicer v katoliški veri, ktera strogo loči, kaj smeš, kaj ne smeš; ktere zapovedi nimajo tistih paragrafov pred seboj, ki pomenjajo, da se dá zapoved lahko tako pa tudi tako obrniti, kakor je ravno komu bolj na roko! Ne, tukaj je vse do pičice natančno določeno: do sem-le smeš, dalje ne, če nočeš tega ali onega sobrata škodovati. In to je ravno podlaga vse sreče, vse zadovoljnosti, vse pravičnosti. Je pa li to podlaga, zaloga, iz ktere današnji modri (?) in premeteni svet svojo nravnost (?) zajema. Vsa nravnost, s ktero se današnji svet baha, in na ktero tolikanj zida, ki se mu pa vsak trenutek pod nogami zdrobi, vzeta je iz katoliške vere božjih zapovedi, ktere pa liberalci kar od kraja zametujejo in zasmehujejo.

Kakšen pa je človek brez vere, liberalno ali po novi šegi omikan? No, saj ga poznamo takega liberalnega človeka: Lepo priliznjeno zná govoriti za svoje namene; v obljubah, s kterimi naj bi človeka na svojo stran pripravil, je mojster; enak mojster pa, če ne še večji, v laži, sumničenju, obrekovanju itd. Za resnice sv. vere, za zapovedi in prepovedi božje in cerkvene nima drugega, kakor zaničljiv posmeh, po priliki in okoliščinah tudi sovraštvo in javno zaničevanje. Da bi sam kedaj božje in cerkvene zapovedi spolnoval, n. pr.: ne lagal, k spovedi in k sv. maši hodil, se postil itd., no, to za liberalno olikanega ni, to je bilo in je le za staro mamico, slaboumne otroke in ženske; takemu visokemu duhu se le čudno zdi, kako moramo mi tako priprosti biti, kaj takega od olikanega človeka le tirjati.

Pa — pustimo ga olikanca, pogledjmo pa priprostega človeka brez sv. vere, ki je v tem oziru edino merodajen. Kakšen je človek brez vere? Prav nič boljši od zveri! Edino, kar ga od tiste loči, je duša, na ktero je pa pozabil; Boga, obljubo srečne večnosti je zgubil. Svoj razum, ki bi ga imel konečno od živali ločiti, je pustil otemneti. In tak človek brez vere čuti vse neznosno, kar ga le količkaj ovira v živalskem vživanju, kar mu le količkaj brzdá strasti in poželenje. Zato je v prvi vrsti vse njegovo mišljenje obrnjeno na to, kako bi se dale tiste ovire odpraviti. Z verskimi je že zdavnej pri kraji, za to je skrbel in mu je vestno pomagal liberalizem. Ostanjejo mu toraj le še socialne in državljanske zapreke — zapovedi in prepovedi; a tudi nad te se dvigne — revše na svojo pogubo. Pa — kaj bi se tudi ne? Kdor božje zavrže, bode li človeške spoštoval? Naj pa kdo reče, če to ni gola resnica! Kdo jo bo tajil? Anarhisti in socialisti ter njihova krvava zgodovina po celi Evropi so naj-silnejši dokaz temu.

kratko, a jedrnato in dobro. Drugi spisi so tudi primerni „večernicam“.

Kaj pa rečimo o pesmih? Z nami vred čuti gotovo tudi slovenski narod željo: „večernice“ napreduje drugo leto toliko v pesniškem delu, kakor so napredovale letos v pripovednem in drugo leto homo še bolj z veseljem in pohvalno omenjali vse „večernice“, od prve do zadnje strani. Žal, da letos o pesmih ne moremo še izreči pohvale. „Svetinja“ Gorazdova je prenatisnena iz „Zvona“, „Pobožna predica“ Fr. Krek-a pa iz „Vrtea“. Prva je dovršena, druga ne povsem; dobile bi se bile pa lahko od g. pesnika bolj opiljene in dovršeneje izpeljane pesmi. „Opomini“ istega pesnika, tudi ponatisnjeni iz „Vrtea“, nam pričajo o tem. Sploh pa želimo, naj bi uprav ta pesnik, ki se odlikuje vzlasti po preglednosti in umljivosti svojih pesmi, se večkrat oglasil v Mohorjevih večernic predalih.

(Dalje prih.)

Kdo je vsega tega kriv? Liberalna nova doba, ktera si že od mladih nog prizadeva in si potem po vseh šolah dosledna ostane, človeka do tega pripraviti, da konečno res veruje, da je še le tedaj srečen, kedar se mu posreči otrestiti se vseh spon, ki ga vežejo po dušni in telesni strani. Žal, da neskušena in ukaželjna mladina te krive nauke tako rada verjame! Vsled tega zgine najpoprej popolnoma spoštovanje do vere pri tako zvanih srednjih stanovih in olikanem razumnstvu, ki bi morali biti svetilka, po kateri se priprosti narod vedno nekako verno ozira. Če pa narod tukaj ne vidi nobene vere, če vidi pri človeku, ki je „študiran“, le zanemarjenje, le zaničevanje sv. obredov, misli si priprosti narod: Morajo že vedeti, zakaj tako delajo. Znabiti je pa vendar-le vse vkup nič; menda pa to in ono saj ni toliko greh, in tako dvomi zadostujejo, da priprosto ljudstvo, zlasti mlajši svet, trumoma zapuša najpred pošteno krščansko življenje, potem sčasoma tudi sv. vero. Sploh že človek po svoji naravi rajše posluša satana skušnjavca, kakor Boga in cerkev. Sklep je toraj hitro storjen: Čemu bi pa bil tako neumen in bi veroval, jaz, ki nič ne znam, kakor le zemljo obdelovati, če učena gospôda ne verjame? Cerkvena zapoved mi sicer prepoveduje v petek in v postnih dneh vživanje mesnih jedí. Toda ta prepoved je gotovo že zastarana, toraj nič več ne veljavna, ker učena gospôda nič več za-njo ne porajta in nam mesne jedí še celó na kvaterne postne dni priporočajo — gospodje v Ljubljani, ki pravijo, da so naši prijatelji. — Glejte tako se širi liberalizem in z njim nevera med narod. Kjer pa vere ni, ondi je tudi ljudska nravnost puhla in redka, kakor Ribničanovo rešeto. Od izobraženca navzameta se nevere neolikani kmet in žuljav rokodelc in oba čutita breme, da ju tudi v socialnem življenju marsikaj tišči, kar bi se morda tudi odpraviti ali vsaj zboljšati dalo. Boj z državnimi paragrafi se prične in navadno — v ječi konča!

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. decembra.

Notranje dežele.

Sedanji naš deželni zbor si je v marsičem pridobil velike zasluge za narod in deželo, če tudi bi si bil lahko še večjih. Taka zasluga je v prvi vrsti davek na žgane pijače, ki po celi deželi znaša krasno svoto 90.000 gold., ktera davkoplačevalcem prihranjena ostane, ker jo šnopsarji skupaj znosijo in pa še nekaj več, kakor to! Kajti zakupniki niso zastonj šteli omenjenih 90.000 gold., da bi zastonj celo leto izdano svoto zopet pri krajevarjih skupaj pobirali z nevarnostjo zgube, temveč bodo zahtevali za njo lepe obresti, kterih se gotovo tudi nadjajo, kakor se govori v svoti 30.000 gold. Do vpeljave vžitine na žganje plačevala se je pri nas deželna naklada po 21 odstotkov. Od kar se je pa na to kugo davek vpeljal, se je doklada znižala na 18 odstotkov in bi se še lahko, če bi se davek na žganje povikšal, ki je še vedno prenizek. Po 6 goldinarjev od hektolitra je silno malo. Morala bi se ta vžitina povikšati na vsak hektoliter do 15 znabiti 20 goldinarjev, da bi se žganje toliko podražilo, da bi ga ljudje ne pili za kratek čas, da strežejo potem svojim strastim, da zapravljajo svoje zdravje, temveč le za zdravje, za potrebo. Če bi deželni zbor še to sklenil, potem si je pa zaslužil večni spominek za našo deželo, ki mu bo ostal v krepkem narodnem razvoju.

Ginljiva je skrb naučnega ministra, dr. Gautscha, za nemške in česke gimnazije po Moravi. V teku minulega leta smo enkrat že sporočali, da so Čehoslovani na Moravskem prosili, da bi se na gimnaziji v Valaški-Mezeriči v prvem razredu, kjer je čez 70 učencev, napravil vsoporednik (paralelka). Prošnja je prišla pred naučnega ministra in ta je rekel, da ne! Učenci česke narodnosti naj se le tlačijo po sobah, kakor slanki po sodu. Na gimnaziji v Třebiču pa so imeli 4 nemške paralelke, v kterih je bilo komaj 57 učencev, ktere so po Českem, Moravskem in Dolenje-Avstrijskem iskali, da bi le na mali gimnaziji nemške vsoporednike ohranili. Poslednjič je po nasvetu deželnega šolskega nadzornika, dr. Dvoraka, nemške vsoporednike vendar-le odpravil, ker je deželni šolski nadzornik dokazal, da so nepotrebni. Vsled tega bodo v Třebiču nemški vsoporedniki zaporedoma odpravljeni.

Izhod Nemcev iz českega deželnega zbora zmerni nemški listi obsojajo. „Pr. Abendblatt“ n. pr. piše: „Tudi pri nas v Pragi doživeli smo izhod, ker se je v manjšini neki predlog zavrgel, ki je bil vže rešen po enem prejšnjih sklepov. Ali je to kaj čudnega, kar bi svet morda še ne bil doživel? Skoraj po vseh evropskih državah zborujejo dandanes

po parlamentih in po vseh teh parlamentih zavrglo se je že mnogo predlogov manjšine in je večina prestopila na dnevni red. Kolikokrat bi jo bila morala manjšina pobrisati iz angleškega ali francoskega parlamenta, če bi ne bila vedela, da se mora v ustavovernem življenju manjšina vedno večini udajati. Vsak poslanec sprejme z mandatom resnobno, imenitno delo; za koristi tisoč in tisoč volicev mu je skrbeti in delati, želje vsakega volilnega okraja ima prednašati državnemu zboru in gledati mu je, da se tiste kolikor mož spolnijo, pri vsem tem pa ne sme pozabiti na blagor skupne države. Opozicija sama po sebi ni nič drugega, kakor popraviljavno in zaviralno orodje nasproti nezmernim zahtevam večine. Zato imamo tudi pregovor: „če bi ne imeli še opozicije, morali bi si jo vstvariti!“ Zato se pa tudi nadjamo, da bo bodočnost postopanje sedanje opozicije britko obsojala, kakor tudi prav nič ne dvomimo, da mirno misleči Nemci s tem korakom ne bodo zadovoljni. — Prav želeli bi bilo, ko bi se enaki glasovi po vseh nemških pokrajinah slišali, da bi se vendar konečno nemškim teroristom oči odprle, da to ni prava politika avstrijskih Nemcev, ktera drži preko črno-rumenih državnih mejnikov v nemško državo, kakor tudi ne tista pri Slovanih, če se v Rusijo ozirajo po boljši bodočnosti, temveč oboji skupaj moramo se držati zvesto države, v kteri smo rojeni in tu si moramo pomagati po svojih močeh.

Vnanje države.

O nemško-ruskem prijateljstvu pišejo „Novosti“ sledeče: „Če hoče nemško-rusko prijateljstvo vstrajno biti, mora nam pred vsem drugim Nemčija dokazati in to dejanski dokazati, da je pripravljena, ruske interese zastopati, ker je Rusija do sedaj Nemcem po svoji nevtralnosti že silno veliko koristila. Kakor bi toraj Nemčija napravila kak nevgoden korak v orientalni politiki, ki bi bil Rusom na škodo, bi morala Rusija takoj gledati, da se sklene zveza med Rusi in Francozi. To v Berlinu jako dobro vedó in na to se opira tudi vsa sedanja nemška politika na Balkanu, ki posebno v Bolgariji izvestno ne bo storila nobenega koraka, kteri bi bil Rusiji na kvar. Kriza na iztoku je že tako ojstra, da tukaj dvojezična politika ni več možna in Nemčiji drugega ne bo ostalo, kakor izvoliti med Avstrijo in Rusijo; kajti avstro-ruske zadeve na iztoku v red spraviti, zdí se nam silno težavno, če sploh še mogoče. V tem smislu je sedanji trenutek tudi nekako odločilen za daljni razvoj odnosajev. Nemčija je prišla do razpotja, kjer se bo treba kmalo, znabiti prav kmalo odločiti. Iztočna politika Nemčije opira se sploh na tri poglavitne stebre. Prvi teh so nasledki iz leta 1866 — ker si prizadeva za Kraljevi Gradec Avstrijo v jugo-iztoku odškodovati. Drugi steber je želja, da se zabrani vsako tesneje prijateljstvo med Rusijo in Francozi, in tretji steber je pa gojitev nemških interesov na Balkanu. Prvi in tretji steber sta med seboj v jako tesni zvezi. Takoj potem, ko je Nemčija Avstrijo potisnila iz nemške zveze, jela si je prizadevati, kako bi pridobila Avstrijo kot zaveznico za slučaj kake velike evropske vojske. Za to ji pa skuša pridobiti odškodnino na Balkanu. To ravno se je pa obema jako vabljivo zdelo, svoje koristi na Balkanu pospeševati in za to ceno vzdržavalo se je do sedaj tudi avstro-nemško prijateljstvo. Zarad tega nam ni treba nič posebno povdarjati, da bo vsak korak, kterega bo odselej Nemčija drugače napravila, kot do sedaj, vzbudil na Dunaji sum in bo rušil dosedanjo prijaznost. Za to se bo ravno treba Nemčiji kaj kmalo odločiti.“

V Srbiji je še vedno občutljivo pomanjkanje vojaških zdravnikov, in so še ti, kar jih imajo sedaj ondi, večinoma Avstrijci in Nemci. Da se temu v okom pride, nameraval je vojni minister, general Horvatič, vsako leto deset gojencev v Petrograd poslati, kjer se bodo na vojaški medicinski akademiji izučili. Že je prosil pri ruski vladi dotičnega dovoljenja, kterega mu v Petrogradu tudi niso odrekli. Ukrep vojnega ministra je prišel pa tudi v posvetovanje pri ministerskem zboru in tam so ga zavrgli ter sklenili dotične gojence na Dunaj in v Pariz pošiljati. To je rusoljubne kroge na Srbskem silno poparilo.

O najnovejšem bolgarskem prestolnem kandidatu grofu Pejačeviću se čuje, da bi takoj prevzel krono, če bi ga Bolgari le volili za kneza, kar so Bolgari tudi v resnici sklenili storiti, kakor hitro bi deputacija ne imela nobenega vspeha. Pejačevićeva kandidatura na vso moč podpira uradni bolgarski list „Revue de l'Orient“ in dokazuje, da je grof Pejačević pravi naslednik bosniško-bolgarske knežje rodovine in da je že cesar Karl VI. pradede Pejačevićeve družine imenoval za bolgarskega barona.

Bolgarska deputacija se je iz Berlina vendar-le res v Darmstadt podala, in nam je popolnoma neumljivo, kako so nekteri časnikarski sporočevalci mogli to popotovanje kot izmišljeno razglašati. Sporočilo iz Nemškega o tem se glasi: „Knez Aleksander Battenberg, njegov oče in brat princ Franc Josip s princezino Ireno dospeli so dne 23. decembra iz Londona semkaj. Ko izstopijo, pozdravita kneza Aleksandra dva gospoda v civilni obleki jako prijazno. Bila sta to bolgarska ministra Grekov in dr. Kalčev, člana bolgarske deputacije. Vsi skupaj so se podali v knežjo sobo na zajutrek, na kar so se v Frankfurt odpeljali. Grekov in Kalčev peljala sta se s knezom v enem vozu. Zvečer sta se vrnila

v Kolin. V Darmstadt popotoval je pa tudi poslanec Stojlov, ki se je tudi tistega dne vrnil. Vsi skupaj odpeljali so se 24. t. m. v London.

Katoličanstvo se tudi v *Sibiriji* čedalje bolje vtrjuje, če prav na jako žalosten način. Vsa Sibirija podrejena je v cerkvenem oziru cerkveni pokrajini Mohilevski. Nadškof ima svoj sedež v Petrogradu, kjer se je v najnovejšem času ustanovil tudi stolni kapitelj. Duhovniki, župniki in vikarji vzeti so iz pregnanih duhovnikov. Vlada jim sicer priznava službeno stališče in značaj župnikov in vikarjev, kljubu temu jih pa ne oprostí prognanstva in nobeden ne sme Sibirije zapustiti. V zapadni Sibiriji prebivajo katoliki v treh župnijah: Tomskej, Tobolskej in Omskej. Župnija Tomska ima 7000 katolikov in je dvakrat tako velika, kakor vsa Francija. Oskrbojeta jo župnik Valerijan Gromadzki in vikar M. Olehno. Pomaga jima še veliko število drugih pregnanih duhovnikov. Župnija Tobolska obsega 1.377.776 $\square$ kilometrov in je več nego dvakrat tako velika, kakor avstro-ogerska država, če tudi nima več katolikov, kakor samo 4521. Oskrbuje jo župnik Ludovik. Tudi njemu pomaga več pregnanih duhovnikov pri silno težavnem poslu. Župnija Omska ima le 1000 katolikov in za župnika pregnanega duhovnika Boguša. Istočna Sibirija deli se tudi v tri župnije. Ob velikem morju je župnija Nikolajevska, ki obsega vso Amursko pokrajino (450.000 km²). Katolikov je samo 541 in nimajo nobene cerkve. Opravlja jo župnik Radjiševski. Župnija Nerčinska obsega velik del svetá onostran Bajkalskega jezera in se razteza do kitajske meje. Velika je 623.596 km², ima 1283 katolikov in se razprostira po celi Transbaikaliiji. Opravlja tukaj službo župnik Andrej Jurevič. Župnija Irkutsk obsega 800.000 km² in ima 3139 katolikov. Opravitelj ji je Zlatoust Šverniki s pomočnikom Josipom Lavkovicem in Rusgom. K tej župniji spada tudi duhovenska naselbina Tunška. Omeniti nam je le še župnije Krasnojarske v guberniji Jenisejski, ki obsega 2.571.428 km² z 4188 katoliki, ktere oskrbljuje župnik Jurij Kohilovski. Skupnih katolikov v Sibiriji je pa blizo 21.672 duš.

Angleški konservativni listi *Churchill* nikakor ne morejo odpustiti, da je konservativce, oziroma Salisburyja, na cedilu pustil in iz kabineta izstopil. Ker je časnik „Times“, ki je nasprotne stranke, prvi to novico prinesel, dolžijo Churchilla še celó izdajstva in pa da ni prisegel držal, ker je izdal državne in uradne tajnosti, ki so mu bile kot ministru znane. Pregreha njegova, pravijo, da obstoji v tem, ker je kot minister „Times“ sam objavil svoj izstop, česar bi ne bil smel storiti, temveč počakati, da ga objavi prvi minister kraljici. Dalje se konservativci nadjajo, da bo ta izstop Churchilla pripravil ob vso simpatijo, ker se ravno sedaj nad veliko Britanijo zbirajo od vseh strani črni oblaki v notranji, kakor zunanji politiki. Če bi se bil mož ločil od svojih tovarišev zaradi drugačnega prepričanja, bi bili Angleži s spoštovanjem to prepričanje na znanje vzeli. Tega mu noben poštenjak ne more verjeti, da bi bil to veljaven vzrok za izstop, če se mu zdi previsok budget v vojnem in pomorskem ministerstvu. Tako, kakor on, ne misli nobeden več v celem ministerstvu in zaradi tega bi se bil moral s svojimi nazori drugim podrediti. Škoda, ki jo je s svojim izstopom konservativni stranki napravil, je brez dvoma velika, toda dala se bo popraviti s tem, da se bodo velesile prepričale, da se Angleška še nima misli odpovedati svojemu stališču kot velesila in da rajši tudi jednega najboljših svojih ministrov popusti, kakor pa da bi ne skrbela za krepko armado na suhem in na morji, ki je najboljša podpora vsake države. Če se pa Churchillov izstop od prave strani pogleda, pa „Standard“ trdi, da je še le dobro, da je mož odšel, kajti bil je ministerstvu več na škodo, kakor pa mu je koristil. No, to bo pokazala še le bodočnost.

Izvirni dopisi.

Z Kopanja, 27. decembra. (Sveti misijon.) Čudil se bode znabiti kdo, da bi bil tudi na Kopanji misijon. A zakaj bi ne bil? Tudi tu so ljudje potrebni poduka in npravnega opravičenja in ravno sveto leto nas k obojemu priganja. To je tudi uvidel novi farni oskrbnik č. g. Franc Augustin. Komaj je prišel ter se malo ogledal po župniji in spoznal potrebe njene, takoj je hotel zdatno pomoč svojim faranom preskrbeti. Začel je s sv. misijonom, ki se je pričel 27. novembra ter nadaljeval do 4. decembra, ktereга dne je bil tudi sklenjen. Pretresljive pridige, stanovni poduki in marljivo, vstrajno spovedovanje gotovo ne bo zastoj. Bog blagoslovi! Tudi ljudstvo, moramo reči, se je prav pridno vdeleževalo sv. misijona. Gosp. župnik imel je mnogo truda in trpljenja s podukom sploh, zlasti še šolske mladine. Dobro je bilo, da je šolsko poslopje tako prostorno; to je vsestranski poduk mladine omogočilo. Ginljivo je bilo videti, kako so se pri stanovnih obhajilih marsikteri stari možje in žene posolžili. Ravno tako in še bolj pri obljubi pobožšanja in pri sklepnem

govoru. Bog daj obilni sad faranom in č. g. župniku, ki se ni vstrašil niti stroškov niti dela, da je pomagal svojim faranom. Toraj njemu in č. oo. misijonskim duhovnikom prisrčna zahvala! Bog plati stoterno!

Z Reke, 28. dec. Ob 4^{3/4} uri popoldne je nastal ogenj v tukajšnjem pristanišču. Laški trijadnik (Dreimaster) „Callunia“, ki je pripeljal riž iz Indije, je začel goreti. Dva parnika (Schleppdampfer) sta ga hitro potegnili iz luke na pristo in sedaj skušajo ogenj pogasiti. „Kemendi“, parnik družbe „Adria“ je prvi priskočil na pomoč. Sedaj (6^{1/2} ob uri) se še ne vé, bode li mogoče ladijo rešiti ali ne. Znano je, da morska voda ni pripravna za gašenje; treba donášati druge vode. — Sreča, da je bil riž že popolnoma izkrcan.

Iz Trsta, 29. decembra. Predstavljanje Nestroyjeve burke s petjem v treh dejanjih „Nezgode starega samca“ na Ljubljanskega deželnega gledišča odru je bilo na toli dobrem glasu, da je „Tržaško podporno in bralno društvo“ povabilo četvorico dramatičnega društva igralcev: gospici Zvonarjevo in Gostičeva, gospoda Borštnika in Kocélja na gostovanje v gledališči „Politeama Rossetti“ 26. decembra letos.

Ta izredni ukrep privabil je nad 1200 oseb občinstva ne samo Slovencev, temveč tudi drugih Slovanov in celó Lahov v gledališče. V začetku svirala je godba c. kr. 61. pešpolka cara Aleksandra III. Jenkov „Naprej“. Vrla godba pod osobnim vodstvom jako spretnega in ljubeznivega kapelnika se je tako dobro obnesla, da je žela burno pohvalo. V igri mora se priznati prvenstvo režiserju g. Borštniku, kije, pri nastopu živahno pozdravljen, isto tako nastopno pesen kakor tudi dobro osoljene kuplete izvrstno pel; da je dobro, izborno glavno ulogo igral, svedočilo je frenetično ploskanje, da, celó med posameznimi kiticami je bilo toliko glasne pohvale, da sta morala igralci in godba prenehati.

Žal, da gospici Zvonarjeva in Gostičeva niste imeli znatnejših ulog, a konstatovati moramo, da ste obe dve dokazali svojo spretnost na odru; vse kretanje bilo je izborno, prva gospodična je tudi ulogi primerno jako elegantno igrala, obe pa krasno slovenščino govorili.

Gosp. Kocélja „Valjavec“ bila je uloga pogojena z vsemi podrobnostimi veččaka-igralca, sosebno je nam pa njegov glas ugajal, čul se je v velikanskih prostorih do zadnjega kotiča.

O domačih diletantih nam je tudi najboljše poročati, gospodični: Kobalova in Grmova sta doma na odru, obe sti prav dobro pogodile svoji ulogi; gosp. Kobalova ima še vrhu tega jako simpatičen glas.

Izmed moških gg. diletantov nam je najbolj ugajal Boroščakov kot slikar „Arnold“, kretanje je bilo fino, oprava bila je dobro izbrana. Gosp. Strausu vidi se pa na prvi pogled, da mu komične uloge bolj ugajajo, a tudi njegov „Kos“ je bil tak, da ni ničesar spridil. Predstavljaec uloge „Orla“, gosp. Knafelc, nastopil je prvkrat in dokazal, da bode dobra moč, ko se na odru vdomači. Gosp. Jerina se je pa drage volje žrtvoval prevzemši malo ulogo sluga „Toneta“, toraj si je stekel našo zahvalo.

Vsa igra tekla je izredno gladko, ploska ni bilo ne konca ne kraja, občinstvo je navdušeno priznavalo krasoto milega našega slovenskega jezika. Naši someščanje, Lah, so se prepričali, da ima dramatično društvo igralke in igralce, katerim se ni strašiti v največjih mestih na oder stopiti. Večer sv. Stefana dan zapisali smo s zlatimi črkami v kroniko slovenskih predstav. Na svidanje vrli igralci!

Domače novice.

(Duhovne vaje) imajo gospodje bogoslovci od nedelje do novega leta, ktere vodi P. Jurij Kolb, S. J. iz Laina pri Dunaji.

(Božičnica) v dekliškem zavetišču, pod vodstvom gospejinega društva krščanske ljubezni, kteremu je na čelu visokorodna grofinja S. Auerspergova, vršila se je sv. Stefana večer. Deklamacije, petje deklic, kakor tudi jaslice so bile zelo mikavne. Navzočega je bilo mnogo izbranega občinstva. Prem. gosp. knezoškof, kakor tudi blagorodni gosp. deželni predsednik sta počastila veselico s svojo navzočnostjo. — Tudi v dan nedolžnih

otročičev se je božičnica kaj ljubko obhajala. Prostorna dvorana bila je polna raznih gostov; zlasti Ljubljanske gospé bile so obilno zastopane. Vdeležili so se je tudi mil. g. knezoškof. V bogatem vspredu vrstile so se deklamacije in petje, spremljevano s harmonijem. Čuli smo gladka otroška grla primeroma težke skladbe popevati z neko gotovostjo in čvrstostjo, da se je bilo zares čuditi. To je lep vspeh marljivega pevovodje g. R. Burgarell-a, ki za svoje požrtvovalno podučevanje v petji zasluži javno pohvalo in presrečno zahvalo vseh prijateljev ubozih sirot. — Ganljivo so predstavljale deklice prizor iz življenja sv. Elizabete, prizor, ko svetnica nese v košari milodare za reveže, ki se ji pa med potom spremené v lepo dišeče cvetice. — Sploh bile so deklice dobro izurjene, gladko so prednašale, določno in razumno izgovarjale. Bralo se jim je iz obraza, da je to zanje dan veselja, ker jim „Božič“ prinese svoja darila, ktera so se jim po dokončanem vspredu razdelila. K sklepu se premil. g. knezoškof še vsem dobrotnikom zahvalijo za ljubezen, ktero skazujejo ubogim sirotam, zahvalijo se še posebej usmiljenim sestram za obilni trud, ktereга imajo z zapuščenimi otroci, ko je tako lepo vzgojajo in v zahvalo želé vsem skupal, naj jim Bog podeli prav veselo, srečno novo leto. — Tako se je končala lepa slovesnost v veselje sirotam, a tudi v radost in zadostilo blagim dobrotnikom in podpornikom tega zavoda, ki so se lahko prepričali, kako dobro stvar da podpirajo. Bode naj jim v spodbudo, da tudi nadalje enako požrtvovalo pospešujejo to delo krščanske ljubezni.

(Dnevni red javni seji ljubljanskega mestnega odbora) v četrtek 30. decembra 1886 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Šolskega odseka poročilo a) o vis. državne učne uprave najemni pogodbi z mestno občino Ljubljansko gledé šolskih prostorov v licealnem poslopji; b) ob ustanovitvi kurza za pletenje pri mestni ljudski šoli na barji; c) o podelitvi dveh mest cesar Fran Josipove ustanove po 50 goldinarjev na leto; č) o definitivnem nameščenju Josipa Simoniča, zač. sluga in laboranta c. k. velike realke ljubljanske. III. Finančnega odseka poročilo o mestnih proračunih za l. 1887. — Tajna seja.

(Zdrava in poceni stanovanja) so po mestih revnejšemu stanu pol življenja in o napravi takih bo danes zvečer govorica v tukajšnjem tehničnem društvu, kako bi se času primerno vprašanje tudi Ljubljani ugodno rešiti dalo.

(Čitalnica v Novem Mestu) priredi na novega leta dan svojim udom in udom dolenjskega pevskega društva veselico s petjem in loterijo. Čisti dohodek loterije je namenjen za nakup hišne oprave v „Narodnem domu“. — Začetek ob 8. uri zvečer.

(Godbeni klub) priredi v Krškem v zvezi s pevci na Silvestrov večer v prostorih ondotnega „bralnega društva“ svoj prvi koncert. O posameznih točkah in o vspehih poročamo obširnejše pozneje.

(V odbor Krškega bralnega društva) je zadnji občni zbor na novo volil sledeče gg.: dr. Mencinger, načelnik; Klein, namestnik in tajnik; Šešek, blagajnik; Ferk in Parma, odbornika.

(Postava) za osuševanje močvirja, kakor jo je sklenil in presvitlemu cesarju v potrjenje predložil kranjski deželni zbor, dobila je dne 13. t. m. najvišje potrjenje.

(Premembe v c. kr. finančni straži na Dolenjskem), ki stopijo v veljavo z dnem 1. februarja 1887, so sledeče: Oddelek c. kr. finančne straže v Litiji se, kakor je sedaj s sodnijskima okrajema Litija in Rateče, najprej poverjeništvu c. kr. finančne straže v Ljubljani odvzame in poverjeništvu c. kr. finančne straže v Rudolfovem priklopi. Nadalje se ustanovi v Mokronogu nov samostojen oddelek c. k. finančne straže, kteri bo obsegal sodnijska okraja Mokronog in Rateče. V to svrhu se sodnijski okraj Mokronog od oddelka c. kr. finančne straže v Rudolfovem, sodnijski okraj Rateče pa od oddelka cesarske kraljeve finančne straže v Litiji ločita. Slednjič se sodnijski okraj Zatičina od oddelka c. kr. finančne straže v Žužemberku, kamor spada sedaj, odklopi in namesto sodnijskega okraja Rateče oddelku c. kr. finančne straže v Litiji prideli. Po izvršitvi teh sprememb bodo v prihodnje sledeči štirje oddelki c. kr. finančne straže, in sicer: 1. v Litiji s sodnijskima okrajema Litija in Zatična, 2. v Žužemberku s sodnijskima okrajema Žužemberk in Trebno, 3. v Rudolfovem s sodnijskim okrajem Rudolfovo in 4. v Mokronogu s sodnijskima okrajema Mokronog in Rateče.

(Red železne krone druge vrste) dobil je c. k. predsednik primorske deželne sodnije g. dr. Josip Defacis v Trstu, v priznanje izbornega službovanja.

(Iz Reke v Brazilijo) odhaja vsakih šest tednov parnik parobrodnega društva „Adria“ ter se oglašja v Pernambuki, Bahiji in Rio di Janeiro. Od novega leta nadalje odšel bo pa vsake štiri tedne parnik v Brazilijo.

(Vojaško.) Sledeči enoletni prostovoljci postali so ob poslednjem povišanju c. kr. sporočniki (lajt-nanti): Pri 17. peš-polku gg. Karol Toman, Janko Babnik, Avgust vitez Panzera, Teodor Raktelj, Jos. Gvaje in Josip Hočevar; pri 87. (Celjskem) pešpolku: g. Ivan Krese. Pri ptujih polkih sledeči Slovenci: Albin Belar pri 96. pešpolku, Josip Furlan pri 40. Leopold Zellich 17. pp. pri 99. Franc Pogačnik 17. pp. pri 93; Alojzij Hudovernik 7. lovskega batalijona pri 16. pp.; Edvard Kratochvil 17. pp. pri 6.; Avgust Drukar 17. pp. pri 95.; Ivan Schneditz 17. pp. pri 16.; Josip Pogačnik 7. lovskega batalijona pri 70. pp. Pri loveih v 7. batalijonu: gg.: Alojzij Pavlin in Karol Pogačar. Pri topništvu: Rudolf Mihelčič 3. kornega polka pri 13. k. p., Gabrijel Roth 4. k. p. pri 13. k. p.

(V pokoj) podal se je Poreški okrajni glavar c. kr. namestniški svetnik g. Karl pl. Gumer in se mu je ob tej priliki podelil red železne krone tretje vrste.

(Za vladnega svetnika) h koroški deželni vladi v Celovec prišel bo dosedanji c. k. okrajni glavar Badenski, Oskar baron Lasser pl. Zollheim, vladni tajnik koroške deželne vlade Albert grof Wolkenstein Rodenegg prevzel je pa voditeljstvo okrajnega glavarstva v Badnu.

Telegrami.

Budapešt, 28. dec. Sinoči so se zbrali ministri pred Tiszovim odhodom še na posvetovanje, da se pomenijo o poslednjih zahtevah glede pogodbe. Menili so se tudi o nameravane velikej denarnej operaciji in se je podal v imenu ogerske kreditne banke danes na Dunaj mejni grof Pallavicini.

Rim, 28. dec. Kralj je sprejel danes avstro-ogrskega poslanca barona Brucka, ki se mu je predstavil s pooblastilnim pismom.

Madrid, 28. dec. Vlada je zapovedala general-kapitanu kakor tudi drugim vojnim zapovednikom po Kataloniji, da naj bodo kar se dá čuječi nasproti revoluciji.

Tujci.

27. decembra.

i r. **Matién:** Srečko Wolf trgovec, iz Monaka. — Singer in Holobek, trgovca, z Dunaja. — C. Anton, tajnik, iz Gradea. — Jožef Merk, c. k. okrajni glavar, iz Kranja. — Kališnik, c. k. poštar, iz Tržiča. — E. Schinigoj, zasebnik, iz Trsta. — A. Bačič, trgovec, iz Reke.

Pri **Stonu:** Friderik Pole, c. k. poročnik, z Dunaja. — Edvard Blau, trgovec, z Dunaja. — Anton in Rihard Franke, dijaka, iz Celovec. — Ludovik Janesch, potovalec, iz Beljaka. — Alojzij Gaudia, gozdar s soprogo, iz Sobolgrada. — Alojzij Hudovernig, posestnik, iz Radovljice. — Juri Raunik, pek, iz Bleda. — J. Fischer, c. k. bilježnik, iz Mokronoga. — Ed. Pogačnik, trgovec, iz Kroke.

Pri **Južnem kolodvoru:** Ed Gratzer, c. k. stražmešter, iz Požuna. — Miha Hafner, zasebnik, iz Dola. — M. Koren, zasebnica, iz Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	737-33	— 2-2	brezv.	oblačno		
28. 2. u. pop.	738-70	+ 1-4	sl. svzh.	del. jasno	0-00	
9. u. zveč.	738-35	— 1-8	brezv.	g. megla		

Zjutraj oblačno, čez dan deloma jasno, okoli 5 ure nastopila je gosta megla. Srednja temperatura —0-9° C., za 2-9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. decembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 65 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 25 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ „
Papirna renta, davka prosta	100 „ 65 „
Akcije avstr.-ogerske banke	881 „ „
Kreditne akcije	295 „ 50 „
London	126 „ 10 „
Srebro	— „ „
Francoski napoleond.	9 „ 97 „
Ces. cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	61 „ 85 „

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jarič.

Tržne cene

dné 29. decembra t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	82	Špeh poven, kgr.	—	58
Rež,	4	87	Surovo maslo,	—	90
Ječmen,	4	22	Jajce, jedno	—	3
Oves,	2	92	Mleko, liter	—	9
Ajda,	3	90	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	4	71	Telečje	—	52
Koruz,	4	87	Svinjsko	—	52
Krompir,	2	85	Koštrunovo	—	30
Leča,	10	—	Pišane	—	45
Grah,	9	—	Golob	—	17
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	3	—
Maslo, kgr.	90	—	Slama,	2	85
Mast,	64	—	Drva trda, 4 mtr.	6	50
Špeh svež,	—	54	„ mehka,	4	10

Prave garantirane voščene sveče

in

voščene zavitke

prilaga prečast. duhovščini in gospodom trgovcem po najnižji ceni (2)

Oroslav Dolenec,

svečar v Ljubljani.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti št. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“. Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bom naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh drugih liturgičnih knjig; učiteljem in čitateljem za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnikom in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljavah povrtni vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si boji, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bom pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukovec.

(25)

Isti č. gg. naročniki na „Theologisch-praktische Quartalschrift“ kateri so do sedaj prejeli naravnost iz Linca, se vlijudno prosijo, da blagovolijo naročnino za leto 1887 na podpisano bukvarno poslati ne več v Linc. Po dogovoru z vredništvom „Quartalschrift“ in našo bukvarno so naročniki v škofiji Ljubljanski, Lavantinski, Krški, Goriški in Tržaški nam prepuščeni.

„Theologisch-praktische Quartalschrift“ izide v štirih zvezkih na leto in sicer: v začetku januarja, aprila, julija in oktobra in velja za celo leto le 3 gl. 50 kr. s poštnino vred. (5)

„Katoliška Bukvarna“
v Ljubljani.

„Missa ss. Cordis Jesu,“

ktero je za možki zbor četverglasno postavil ter prečast. gospodu Matiji Erjavcu-u, dekanu vipavskemu, poklonil Janez Pogačnik (organist v Vipavi).

Dobiva se pri skladatelju in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (!)

Vsakemu važno!

„Conkling Manufacturing Company“,

delniška družba

v Birminghamu na Angležkem,

razpošilja vsled zdatno zmanjšanih tarifov za poštno pakete v inostranstvo celo posamične komade slavnostnih svojih remontvar-žepnih ur kamor-koli v Evropo vožnine in carine prosto ter brez vsakojakih sitnosti za prejemnika k njemu na dom po sledečih tovarniških cenah. Pri nas izdelujejo se samó remontvarke (ki se brez ključa navijajo), ker so take ure današnjemu času najbolj prikladne. Namesto da bi človek še le ključ iskal, treba mu je le kozice nekolikokrat okoli zavrteti in ura je navita. Pri vsem tem pa ni treba pokrova odpirati, kar varuje prahu v uro in pa olje ne more izhlapeti, pero ne more počiti in sploh ura niti deseti del toliko popravi ne potrebuje kakor sicer. gld.

Najboljše srebro — s sekundnim kazalom močnim in lepo rezljanim pokrovom ter kristalnim steklom 9. —
z dvojnati pokrovom 12. —
18 kar. zlato — z nizkim kristalnim steklom, gladkim pokrovom z monogramom ali grbom ali pa z elegantno rezljano okrasbo 20. —
— mala ura za dame 30. —
— velika za gospode 30. —
z močnim dvojnimi pokrovom, 13 rubinov, izvrstna in solidna ura 30. —
— mala oblika za dame 30. —
— velika oblika za gospode 35. —
Royal Chronograph s 1/4 sekundnim kazalom posebno močnim pokrovom, ki je krasno rezljan in je delo posebno izborna. (Ta ura prodaja se v trgovini po 120 gld.) 50. —
ravno tista z dvojnimi zlatim pokrovom (mesto odprtega kazališča) 72. —
Imperial Calender Chronometer, ki kaže mesec, dan in datum s 1/4 sekundnim kazalom na sredi, ima 3 posebno močne zlate pokrove in je najelegančnejša ura, kar se jih dandanes sploh izdeluje in ktere v trgovini ni nikjer pod 250 gld. dobiti 90. —

Ure se razpošiljajo na vse strani poštnine in carine prosto!

Za monograme, grbe itd., ki se vrezujejo jako okusno, 1 goldinar posebej.

Angleške ure so priznane najboljše ure na svetu in glede preciznosti, solidnega dela in trpežnosti zdatno boljše memo švicarskih. Kdor jo naravnost naroči, prihrani si 50%, kajti trgovci z urami ne izdelujejo sami ur, temveč jih tudi tukaj naročajo in iščejo neprimerno velikega dobička. Naš namen ni kričati: „pol zastoj ali še celo pod tovarniško ceno“, ker tega nihče ne more! Pač pa se zanašamo na razum p. n. občinstva in pa na dobro ime naše tovarne, ki si ga je v teku 32. let po svoji poštenosti, vestnosti in točnosti pridobila. Mi izdelujemo ure le iz najboljšega srebra in 18 karatnega zlata. Vse naše ure so strogo uravnane in se razpošiljajo v elegantnem Marocco-etui, ter so takoj za rabo. Vsakej uri priložen je poročilni list za 3 leta. Kdor nam uro franko pošlje v popravilo, izvršimo mu popravilo brezplačno. Da se vsak lahko prepriča o točnosti naših izdelkov, dajemo jih na 3mesečno poskušnjo, t. j. kdor uro kupi, ima pravico v teku treh mesecev vrniti nam jo, če bi mu ne ugajala popolnoma in mi mu vrnemo denar, ne da bi mu kaj odtegnili. Denar se nam lahko pošilja v bankoveli ali pa v poštinih markah vseh dežel, kakor tudi po poštinih nakaznicah. Vsako naročilo, in naj bo še tako majhno, izvrši se še tisti dan in ima naročnik že čez 4 dni naročeno blago. Naslov je:

„Conkling Manufaktur Company“

55, Alma Str. Birmingham (Anglija).

Agentje in komisijska založišča se sprejemajo pod jako ugodnimi pogoji. (6)

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, registrovana zadruga z neomejenim poroštvom v Ljubljani,

prične z novim letom 1887 delovati na podlagi prenarajenih in po c. kr. deželni kot trgovski sodnji v Ljubljani potrjenih pravil z neomejenim poroštvom ter vabi k obilnemu vstopu zadržnikov.

Osební in realni kredit se daje proti menici, oziroma na hipoteko zadržnikom, ki so vplačali pravilni delež s 5 goldinarji ali glavni delež z 100 goldinarji in podpisali zadržna pravila.

Hranilne uloge sprejemajo se od vsacega, ali je deležnik (ud) društva ali né, in se obrestujejo po 4 1/2% (od sto).

Uradnica se nahaja na Marije Terezije cesti hiš. št. 3. (Smoletova hiša). — Uradni dan je vsak torek od 9. do 12. ure dopoldne.

Prošnje za posojila sprejemajo se vsak dan. — Hranilne uloge sprejemajo in izplačujejo se pa 16 vsak uradni dan. (1)

Ljubljana, dné 28. decembra 1886.

Ravnateljki odbor.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.